

KRONİK BÖBREK HASTALARI NE KADAR TUZ TÜKETİYOR?

HÜTF-Nefroloji

Aysun AYBAL, Tolga YILDIRIM, Mustafa ARICI,
Bülent ALTUN, Yunus ERDEM, Ünal YASAVUL,
Çetin TURGAN

GİRİŞ

Fazla miktarda tuz tüketilmesi;

- kan basıncını yükseltir
- antihipertansif tedavi etkinliğini azaltır
- proteinüriyi artırır
- oksidatif stresi artırır
- fibrozisi artırır

GİRİŞ

- Kılavuzlar Kronik böbrek hastaları ve hipertansiyonu olan erişkinlerde diyetle alınan günlük sodyum miktarının **100 mmol'den az** olmasını önermektedir
- Genel popülasyonda günlük tuz tüketimi ortalama 18 gram tespit edilmiştir (SalTurk)
- Ancak kronik böbrek hastalarının ne kadar tuz tükettiği ile ilgili yeterli veri bulunmamaktadır

AMAÇ

- Bu çalışmanın amacı nefroloji kliniğinde düzenli olarak takip edilen ve tuz kısıtlaması önerilen stabil kronik böbrek hastalarında günlük sodyum tüketimini belirlemektir

METODLAR

- Çalışmaya Evre 1-5 KBH bulunan toplam 515 stabil hasta alındı
- Erkek/Kadın → 281/234
- Diyalize giren veya akut nedenlerle (ödem vs) diüretik tedavi verilen hastalar çalışma dışı bırakıldı
- Her hasta en az 2 kez nefroloji poliklinik kontrolüne gelmişti ve hastaların tamamına sodyum kısıtlaması önerilmişti

METODLAR

Hasta dosyalarından;

- sistolik kan basıncı
- diyastolik kan basıncı
- almakta olduğu antihipertansif ilaç sayısı
- 24 saatlik idrarda sodyum düzeyi
- Takip sırasında bakılan ikinci 24 saatlik idrarda sodyum düzeyi

SONUÇLAR

	ort \pm SD	aralık
yaş (yıl)	50.5 \pm 15.7	18-84
GFR (ml/dk)	53.4 \pm 30.1	8-135
SKB (mmHg)	129.8 \pm 20.9	80-230
DKB (mmHg)	81.1 \pm 11.6	45-120
AH ilaç sayısı	1.67 \pm 1.09	0-5

SONUÇLAR-hasta dağılımı

Toplam hasta

İdrarını yanlış toplayan

180 hasta

Doğru toplanmış tek idrar
örneği olan

134 hasta

Doğru toplanmış iki idrar
örneği olan

SONUÇLAR- günlük Na atılımı (mmol/gün)

Toplam hasta

177.7±76.6

İdrarını yanlış toplayan

157.26±69.4

188.7±78.2

Doğru toplanmış tek idrar
örneği olan

188.79 ±79.3

189.9±80.9 → 189.8 ±77.4

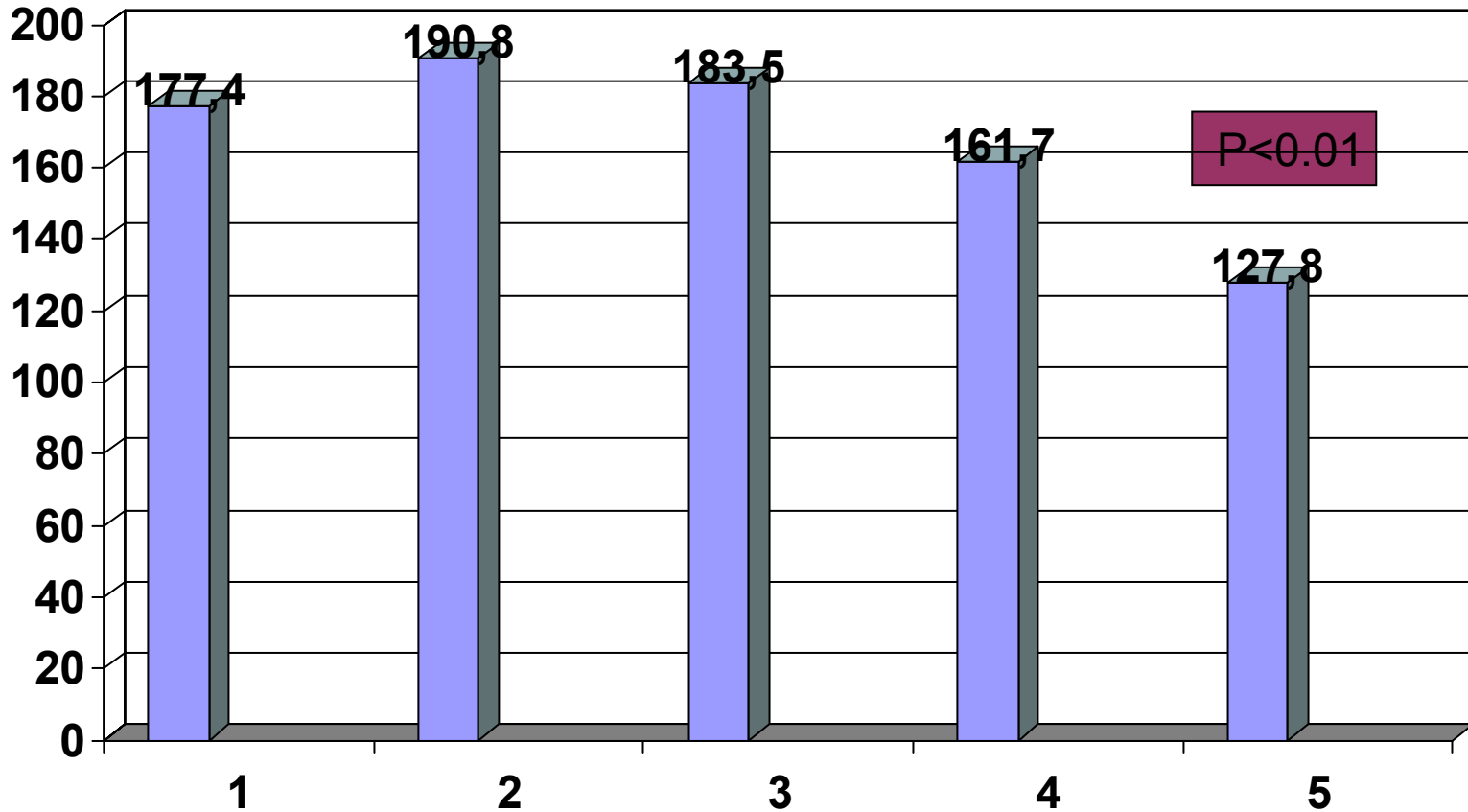
Doğru toplanmış iki idrar
örneği olan (ort:13.8±4.7 ay)

SONUÇLAR

	N:515	%
Evre 1	70	13,6
Evre 2	65	12,6
Evre 3	267	51,8
Evre 4	93	18,1
Evre 5	20	3,9

SONUÇLAR

KBH evrelere göre tuz tüketimi

SONUÇLAR

- Hastaların sadece %13.6'sında günlük sodyum atılımı 100 mmol'ün altındaydı
- Hastaların yaklaşık %65.5'inde SKB \leq 130, %64.7'sinde DKB \leq 80 mmHg idi
- Günlük sodyum alımı kadın hastalarda daha düşüktü (p<0.05)
- Sodyum alımı ile kullanılan antihipertansif ilaç sayısı arasında korelasyon yoktu

ÖZET

- Bu çalışma, KBH bulunan ve düzenli olarak kontrol edilen hastaların **yaklaşık %85'inin** önerilenden daha fazla tuz tükettiğini göstermiştir
- Fazla miktarda sodyum alınması KBH'nın ilerlemesinde önemli ancak düzeltilbilir bir faktördür
- Kronik böbrek hastalarında tuz tüketiminin azaltılmasında hem hasta uyumunu artıracak hem de doktor-hasta etkileşimini iyileştirecek yöntemlere ihtiyaç vardır